

STO LET SAMOTE

G. García

Márquez

G. García Márquez (Gabo)

6. Marec 1928

- velja za najboljšega svetovnega pisca na področju magičnega realizma
- Kariero je začel kot poročevalec in urednik regionalnih časopisov, kasneje se je preselil v Bogoto in delal za dnevnik *El Espectador*, nato je delal kot dopisnik iz Rima, Pariza, Barcelone, Caracasa in New Yorka

- Pisatelj je za *Sto let samote* leta 1972 prejel nagrado Rómula Gallegosa,
- leta 1982 pa je za svojo kratko prozo in romane prejel Nobelovo nagrado za književnost
- García Márquez je znan tudi po svojem prijateljstvu s Fidelom Castrom.
- V preteklosti, še posebej v 60. in 70. letih, je že večkrat izrazil simpatije z nekaterimi revolucionarnimi skupinami Latinske Amerike. Kritičen je bil tudi do političnega stanja v Kolumbiji.
- V začetku 80-ih let 20. stoletja je deloval v ozadiju mnogih poskusov v negazanih

- Njegovo prvo veliko delo je bila novela *Pripoved brodolomca* (Relato de un naufragio), ki je izšla kot časopisni podlistek leta 1955.
  - Mnoga njegova dela veljajo tako za leposlovna kot za neleposlovna, taki sta npr.: *Kronika najavljene smrti* (Crónica de una muerte anunciada, 1981),
Ljubezen v času kolere (El amor en los tiempos del cólera, 1985)
- Njegovo najbolj znano delo, znameniti roman *Sto let samote* (Cien años de soledad, 1967), je bil prodan v več

STO LET SAMOTE

Zgodba slika življenje odmaknjene južnoameriške vasi **Macondo**, kjer so nenavadni, nadnaravni pojavi prikazani kot vsakdanjost. **Epsko delo**, ki večdimenzionalno zajema več desetletij življenja velike družine **Buendía**, ni samo odličen primer **magičnega realizma**, ampak tudi filozofsko razmišljanje o naravi časa in izolacije, pa tudi o povsem vsakodnevnem življenju. Izjemno vrednost romanu daje izvirna uporaba

Kaj je magični realizem?

- Je literarna smer, ki se s pripovedno tehniko navezuje na realizem, **modernizem** ali postmodernizem
- Za to smer je značilna navzočnost **dveh realnosti**: naravna in nadnaravna
- Takšne nenavadne značilnosti oblikujejo tudi **mitski čas**, ki izvira iz **arhaične kulture**, predstavljene prek nenaivne mitske zavesti, ter številni mitski elementi: **neobvladljiva spolnost**, pretirana rodnost, vremenske neugodnosti (več let trajajoče deževje, **poplave viharji**) in nadnaravni pojavi.

Roman delimo na obdobja:

- Prvo obdobje **Maconda** je obdobje **staroselcev**, ki so našli deželo in je bila sprva odrezana od zunanjega sveta ter živijo v složni skupnosti kjer ni še nihče starejši od trideset let in je še smrt neznana Vse se razcveti ko ustanoviteljeva žena **Ursula** najde pot “v svet” in kar naprej povečuje svojo hišo, kar je prispodoba za razvoj in skromno a zadovoljno blagostanje vasi.
- Za Macondo se **začenja** novo obdobje, ko iz vladnega mesta pošljejo **sodnika** (okoli 1830 ko je bila razglašena republika

- **Ob koncu stoletja** doseže Macondo gospodarski vzpon. Sistematično pridelovanje **banan** odločno spremeni življenje prebivalcev. **United Fruit company** kontrolira vso obalo in, ko ne ugodi delavcem, ki zahtevajo **pravičnejši** zaslužek, se začetni nemiri **1928** sprevržejo v generalni štrajk, ki je krvavo zaduščen.
- S opisom vstaje se Marquez bliža **koncu romana**. Macondo postane kraj, kjer divjajo ujme, dokler usodni **hurikan** ne pomete zadnjih ostankov nekdanj cvetoče vasi.

Krog je sklenjen kot v svetem pismu.

Književne osebe:

Delimo jih v arhetipske, tipične in druge.

- Arhetipi so zagotovo predstavniki rodu Buendia v šestih generacijah. **Jose Arcadio Buendia** ima arhetipske in individualne poteze. Njegova domišljija, povezana z izjemno vedoželjnostjo, ne pozna meja, obenem pa je človek orjaške moči. Njegovi glavni lastnosti najdemo v obeh sinovih moč v **Joseo Arcadiu** in domišljijo **Aurelianu**.
- Središče družine je **Ursula**, ki vpliva na vse generacije in se venomer boji, da bi ženske potomke kot kazen za incest ne

- Tudi imena se dedujejo v vseh generacijah. **Joseji Arcadii**, se tako imenuje **še pet oseb**, spočenjajo potomce in umirajo nasilne smrti.
- **Aureliano** je arhetipska figura, **prvi otrok** rojen v Macondu s **sposobnostmi vidca**. Zraven njega je tako ime **še 21-im osebam**. **17** je **nezakonskih otrok** polkovnikovih sinov, ki vsi umrejo v mladosti z **pepelnatim križem** na čelu. **Zadnji Aureliano** pa je mitska osebnost. Fernanda ga je v košarici našla pred hišnimi vrati in ga v odmaknjenosti vzgojila. V njem se prepletajo **značilnosti** vseh družinskih članov. **Aureliano dopolni**, kar je bilo

- Ženske bi lahko razdelili v dve skupini na eni strani je **Ursula** arhetipska mati, **matriarhalna ženska**, ki varuje hišo, in nasprotje **Pilar Ternera**, simbol naravne ženskem ki **vpelje v spolnost** vse sinove in prerokuje iz kart. Ti ženski predstavljata tudi različna socialna položaja ženske v Južni Ameriki: **legitimno zakonsko družico in priležnico**.
- **Amaranta** hči “prvega para” je obremenjena z **incestuoznim nagnjenjem** do nečaka, a si ga ne upa uresničiti.
- **Remedios prelepa** je simbol nedolžnosti,

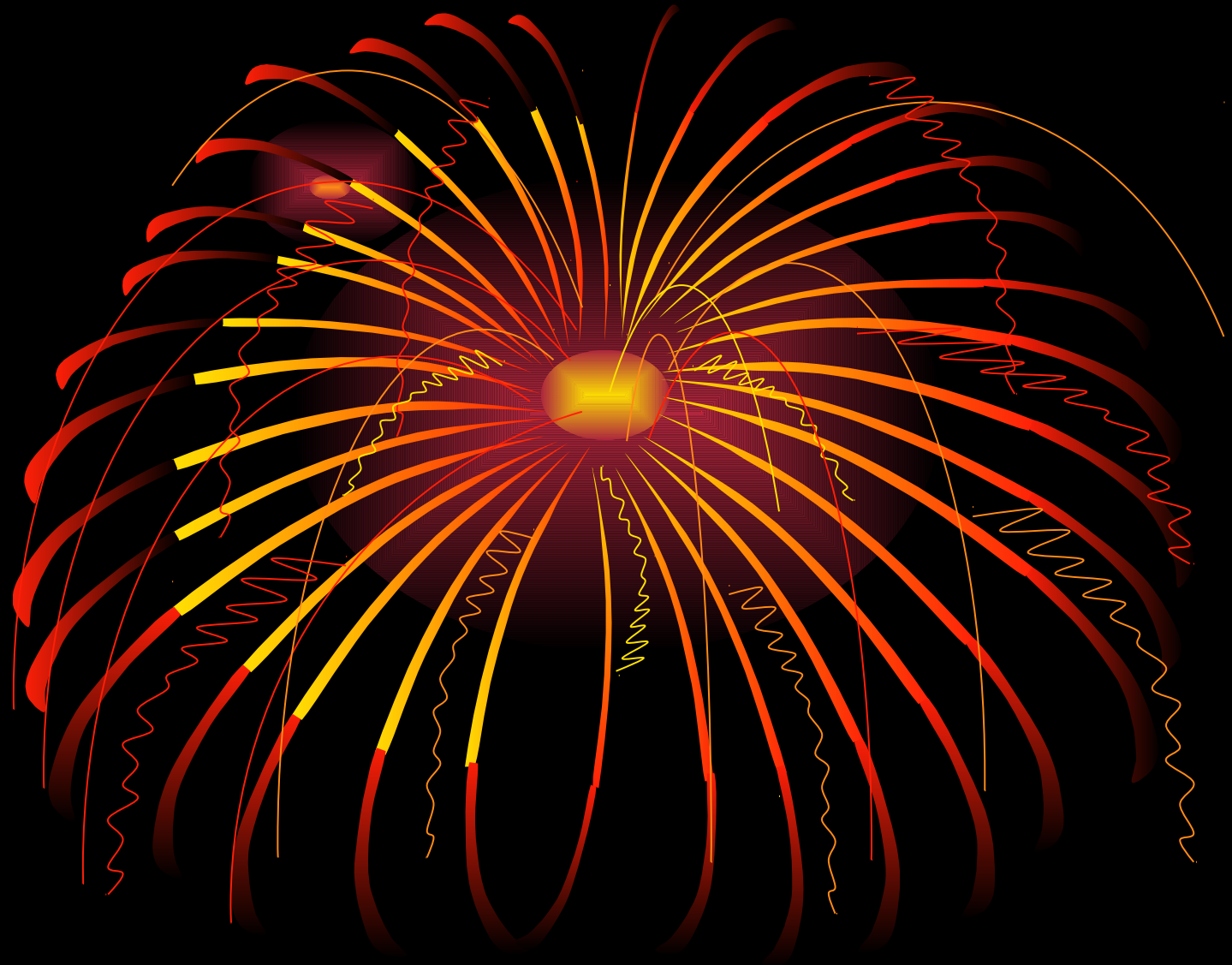
- **Amaranti Ursuli** se spet združijo različne značilnosti in zdaj se usoda lahko dopolni . Njen otrok, ki ga spočne z nečakom Aurelianom, se rodi **s prašičjim repom**.
- Posebno vlogo ima cigan **Melquiades**, ki se giblje v obeh časih, celo med življenjem in smrtjo. Njegovo **trikratno življenje** je še en krogotok. Soba kjer so shranjeni njegovi skrivnostni papirji, je še malo pred uničenjem Maconda čista in brez prahu. **Čas stoji**, Melquiades je zunaj časa, ki teče in ima v romanu vlogo

- **OSREDNJI TEMI** sta samota in smrt. Vsak član družine Buendia živi svojo **obliko samote** in je ne more deliti z drugimi, tudi **s smrtjo** se sooča vsak sam.
- **STRUKTURA** romana spominja na krog in se sestavlja iz majhnih celot. Velikokrat se dogodek, ki je najprej le **kratko omenjen**, razvozla pozneje. V Macondu se stvari tako dolgo **ponavljajo**, da so vedno bolj zabrisane in se končno spremenijo v nič.

- **JEZIK:** Marquez mojstrsko uporablja hiperbole, superlative, **pretiravanja**, stopnjevanja in **simbolizme**, zakoni racionalnega sveta so **nični**, domišljija lebdi na krilih mogočnega kondorja.
- Tkivo romana se kar naprej spreminja. Zgodba in zgodovina se spreminjata **v mit**, simbolno in zgodovinsko se spajata brez šivov v **nedeljivo celoto**. Žlahtna ironija dodaja še poseben čar delu, ki mu pravijo **knjiga knjig** v Južni Ameriki 20. stoletja in jo je Marquez napisal tako , kot mu je **babica** pripovedovala

Gradivo:

- **Sto let samote: G. Garcia Marquez**
- **Branja 3**
- **http://sl.wikipedia.org/wiki/Gabriel_Garcia_Marquez**

KONEC